

Súd: Okresný súd Dolný Kubín
Spisová značka: 8P/47/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5418200599
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 09. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Iveta Bebejová
ECLI: ECLI:SK:OSDK:2018:5418200599.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dolný Kubín sudkyňou Mgr. Ivetou Bebejovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: R. J., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Y. č. XX, t.č. v starostlivosti navrhovateľky, dieťa rodičov - matka: R. J., rod. Q., nar. XX.XX.XXXX, trvalo bytom Y. XX, t.č. Ústav na výkon väzby a Ústav na výkon trestu odňatia slobody Žilina a otec: R. J., nar. XX.XX.XXXX, trvalo bytom Y. XX, t.č. v Ústave na výkon trestu odňatia slobody, X. maloleté dieťa zastúpené opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Dolný Kubín, v konaní o návrhu R. J., nar. XX.XX.XXXX, trvalo bytom Y. XX, na zverenie maloletého dieťaťa do jej náhradnej osobnej starostlivosti, takto

r o z h o d o l :

I. Súd zveruje mal. R. J., nar. X.XX.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti jeho sestry R. J., nar. XX.X.XXXX.

II. R. J., nar. XX.X.XXXX je oprávnená a povinná vykonávať osobnú starostlivosť o mal. R. J., nar. X.XX.XXXX v rovnakom rozsahu v akom ju vykonávajú rodičia, má právo zastupovať mal. R. a spravovať jeho majetok iba v bežných veciach.

III. R. R. J., rod. Q. je povinná platiť na výživu mal. R. umu vo výške 30 % mesačne zo sumy životného minima na nezaopatrené dieťa podľa § 2 zákona NR SR č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších zmien, aktuálnej pre daný mesiac, za ktorý je podľa tohto rozsudku povinná do budúcnosti platiť výživné a to vždy do každého 20. dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Dolný Kubín, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozhodnutia.

IV. Otec I. je povinný platiť na výživu mal. R. sumu vo výške 30 % mesačne zo sumy životného minima na nezaopatrené dieťa podľa § 2 zákona NR SR č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších zmien, aktuálnej pre daný mesiac, za ktorý je podľa tohto rozsudku povinný do budúcnosti platiť výživné a to vždy do každého 20. dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Dolný Kubín, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozhodnutia.

V. Tým sa m e n í rozsudok Okresného súdu Dolný Kubín č.k. 2P/101/2014-63 zo dňa 16.12.2014 v časti o úprave rodičovských práv a povinností voči mal. R. J..

VI. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1/ Návrhom doručeným súdu 12.04.2018 navrhovateľka žiadala, aby súd zveril jej maloletého brata R. do jej náhradnej osobnej starostlivosti. V odôvodnení návrhu uviedla, že manželstvo jej rodičov bolo rozsudkom OS Dolný Kubín č.k. 2P/101/2014-63 zo dňa 16.12.2014 rozvedené. Má dvoch súrodencov, t.č. plnoletú Q. J., nar. X.X.XXXX a R. J., nar. X.XX.XXXX, ktorý je ešte maloletý a je zverený do osobnej starostlivosti matke. Bývajú spoločne s matkou v dvojpodlažnom kompletne vybavenom rodinnom dome, ktorý je vo vlastníctve otca a na dom je uvalená exekúcia. Otec je t.č. vo výkone trestu odňatia slobody v X. nad Y. z dôvodu nepovoleného odberu elektrickej energie a jeho trest bol navýšený z dôvodu zanedbania povinnej vyživovacej povinnosti. V čase, keď sa zdržiaval v domácnosti, nadmerne požíval alkoholické nápoje, bol nezamestnaný a dochádzalo k častým sporom s matkou. Brat navrhovateľky navštevuje 8.B. triedu ZŠ R... Ona je žiačkou 5. ročníka Strednej odbornej školy obchodu a služieb v E. Q. a tento rok končí štúdium záverečnou maturitnou skúškou. Každé poobedie sa spoločne s bratom maloletým R. vracia do domáceho prostredia, kde spoločne zabezpečuje chod domácnosti, stravovanie a udržiava domácnosť v čistote. V minulosti boli zo strany úradov prijaté rôzne opatrenia. Rozsudkom OS Dolný Kubín č.k. 2P/110/2015-26 zo dňa 3.12.2015, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 5.1.2016, bolo nariadené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 2 písm. b/ Zákona o rodine (ďalej len „ZoR“) a súd určil dohľad nad výchovou maloletých detí na dobu 12 mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti rozsudku. Uznesením OS Dolný Kubín č. 8P/31/2017 z 1.6.2017, ktorý nadobudol právoplatnosť 30.6.2017 bolo nariadené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 2 písm. d/ ZoR, povinnosť zúčastniť sa iného odborného poradenstva. Efekt týchto opatrení mal len krátkodobý charakter a po čase sa rodinné problémy spôsobované najmä nadmerným požívaním alkoholu zo strany ich matky, vrátili. Matka odmietla podrobiť sa protialkoholickému liečeniu, ktoré jej bolo niekoľkokrát navrhnuté. Stále častejšie dochádza k obdobiam, v ktorých je matka niekoľko dní až týždňov v podstate nepretržite pod vplyvom alkoholu. Opúšťa domácnosť a nie je schopná plnohodnotne sa postarať o maloletého R.. V tomto čase všetku starostlivosť o maloletého R. zabezpečuje ona ako jeho sestra. Aktuálne je matka každodenne pod vplyvom alkoholu a deje sa tak už od týždňa pred veľkonočnými sviatkami 2018 a do dňa podania návrhu neprestala požívať alkohol. V čase intoxikácie nechodí ani do práce, ani sa nezaujíma o svoje deti. V posledných dňoch bez povolenia a vedomia obyvateľov majiteľov nehnuteľností v Y., sa zdržiava v ich domácnosti. Toto spôsobuje spory v obci a majú vedomosť, že bolo voči ich matke podané v tejto veci aj trestné oznámenie, pričom sa zvažuje aj spísanie petície voči jej osobe obyvateľmi obce. Zároveň žiadala o nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 367 ods. 1,2 Civilného mimosporového poriadku.

2/ Navrhovateľka na pojednávaní dňa 4.7.2018 zotrvala na podanom návrhu. Problémy v ich rodine boli už dlhý čas a všetci súrodenci držia spolu a pomáhajú si. Pomáhala so starostlivosťou o brata R., aj v čase keď mama nebola ešte vo väzbe. V súčasnosti bývajú spolu traja súrodenci, ona, R. a sestra Q., ktorá je v maturitnom ročníku. vzťahy medzi nimi sú dobré. Zvláda starostlivosť o R. a rozumejú si spolu. Brat v škole nemal žiadne vážne problémy, teraz nastupuje do 9. ročníka. Jej zdravotný stav je dobrý. Zamestnala sa a zatiaľ dostala mzdu za prvý odpracovaný mesiac.

3/ Opatrovník na pojednávaní dňa 4.9.2018 súhlasil so zverením mal. R. do náhradnej osobnej starostlivosti. V rodine už je dlhodobý problém a v rodine boli vykonávané šetrenia a bolo rozhodované o viacerých opatreniach.

4/ Súd konal a rozhodol v neprítomnosti rodičov mal. R., ktorí sú v súčasnosti obaja vo výkone, matka vo výkone väzby a otec vo výkone trestu odňatia slobody. Obaja sa vo veci písomne vyjadrili a dali súhlas pojednávaním v ich neprítomnosti. Vo vyjadreniach súhlasili so zverením mal. R. do osobnej starostlivosti dcéry R. J.. Otec uviedol, že vo výkone trestu je pracovne zaradený, ale výška príjmu je nestála a je zrážaný exekútorovi za výživné, za ktoré je vo výkone trestu.

5/ Súd vykonal ďalšie dokazovanie oboznámením sa s obsahom spisov tunajšieho súdu sp.zn. 2P/101/2014, 2P/110/2015, 8P/31/2017, s vyžiadanými správami doručenými ÚPSVaR Dolný Kubín z čl. 9-14, 17, 65, s rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 9T/19/2015 - 139 z 1.10.2015, s trestným rozkazom tunajšieho súdu č.k. 9T/14/2017 z 19.6.2017, so správami SP a ÚP na rodičov a na navrhovateľku, s uzneseniami vydanými OR PZ Dolný Kubín o vznesení obvinení voči matke, s potvrdením zamestnávateľa navrhovateľky o výške jej príjmu a s ďalšími dokladmi založenými v spise.

Vykonaným dokazovaním bol zistený nasledovný skutkový a právny stav:

6/ Rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 2P/101/2014-63 zo 16.12.2014 súd manželstvo rodičov právoplatne rozviedol a maloleté deti z manželstva Michaelu nar. XX.XX.XXXX, Q. nar. XX.XX.XXXX a R. nar. XX.XX.XXXX na čas po rozvode zveril do osobnej starostlivosti ich matky a otca zaviazal prispievať na výživu mal. R. sumou 80,- EUR mesačne, na výživu mal. Klaudie sumou 60,- EUR mesačne a mal. R. sumou 50,- EUR mesačne.

7/ Rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 2P/110/2015-26 zo dňa 03.12.2015 súd určil nad výchovou maloletých detí R., Q. a R. dohľad na obdobie dvanástich mesiacov od právoplatnosti rozsudku. I. nadobudol právoplatnosť 05.01.2016. Dôvodom nariadenia výchovného opatrenia boli dlhodobé problémy vo výchove maloletých detí spôsobené najmä neprimeraným požívaním alkoholických nápojov u oboch rodičov.

8/ Z podávaných správ ÚPSVaR Dolný Kubín o výkone dohľadu nad výchovou maloletých detí a o jeho účinnosti bolo zistené, že výchovné opatrenie vo forme dohľadu nespĺnilo svoj účel, sociálne pomery v rodine J. zostali nezmenené a preto zákonná sudkyňa podala podnet na začatie konania o uloženie výchovného opatrenia. Konanie o podnete sudcu vedené pod sp.zn. 2P/21/2017 bolo zastavené uznesením č.k. 2P/21/2017 zo dňa 27.04.2017 z dôvodu, že bol podaný na tunajší súd návrh na nariadenie výchovného opatrenia sp.zn. 8P/31/2017 podľa § 37 ods. 2 písm. d/ ZoR, t.j. z dôvodu prekážky litispendencie.

9/ Uznesením tunajšieho súdu č.k. 8P/31/2017 zo dňa 01.06.2017 súd vyhovel návrhu ÚPSVaR Dolný Kubín na nariadenie výchovného opatrenia a uložil maloletým deťom J.: Q. nar. XX.XX.XXXX, R. nar. XX.XX.XXXX a ich rodičom matke R. J. a otcovi R., povinnosť podrobiť sa inému odbornému poradenstvu poskytovanému prostredníctvom ÚPSVaR Dolný Kubín, v rámci ktorého by bola rodine poskytovaná pomoc a podpora za účelom eliminácie negatívnych vzorov správania a nápravy narušených rodinných vzťahov a to v trvaní šiestich mesiacov odo dňa právoplatnosti uznesenia. Toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť 30.06.2017. Súd konštatoval, že za obdobie účinnosti nariadeného súdneho dohľadu rozsudkom č.k. 2P/110/2015-26 z 03.12.2015 a počas vykonávania sociálnej práce v rodine prostredníctvom ÚPSVaR, nedošlo k požadovanej pozitívnej zmene situácie v rodine, preto bolo potrebné uložiť rodičom, ako aj maloletým deťom, povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu poskytovanému prostredníctvom ÚPSVaR Dolný Kubín. V rodine detí sa vyskytujú dlhodobé problémy spôsobené predovšetkým nadmerným požívaním alkoholu rodičmi detí. Tento problém je aj u matky, ktorej maloleté deti zverené do osobnej starostlivosti na čas po rozvode a u ktorej sa striedajú stavy požívania alkoholu s obdobiami abstinencie. V čase požívania alkoholu matkou, starostlivosť o maloleté deti zabezpečuje ich plnoletá dcéra R. ktorej pomáha aj sestra matky, s ktorou majú deti veľmi dobrý vzťah. V domácnosti, v ktorej deti žijú, sa vyskytujú časté nezhody rodičov, čo nevytvára zdravé rodinné prostredie a ohrozuje priaznivý vývoj maloletých detí.

10/ Zo správy ÚPSVaR Dolný Kubín zo dňa 28.12.2017 ohľadne výkonu nariadeného výchovného opatrenia v konaní sp.zn. 8P/31/2017, vyplýva, že výchovné opatrenie plnilo svoj účel, počas jeho výkonu sa situácia v rodine zlepšila. Matka a maloleté deti spolupracovali s tímom výchovného opatrenia, pravidelne sa zúčastňovali konzultácií a poradenstva. Matka sa zamestnala na dobu neurčitú. U otca došlo k zmene pomerov, od 30.10.2017 je vo výkone trestu odňatia slobody v X. Mal. R. sa zlepšil v školských výsledkoch a matka spolupracovala so školou. Bolo skonštatované, že výchovné opatrenie plní svoj účel. Počas jeho trvania nebolo u matky zistené požívanie alkoholických nápojov vykonanými šetreniami a neboli doručené ani žiadne negatívne hlásenia ohľadne požívania alkoholických nápojov zo širšieho okolia, resp. od starostu obce. Matka riadne zabezpečovala výchovu a starostlivosť o maloletého R.

11/ Z dokumentácie predloženej ÚPSVaR Dolný Kubín založenej na čl. 9-14 vyplýva, že priaznivý účinok a efekt posledne nariadeného výchovného opatrenia bol len krátkodobý a po čase sa v rodine mal. R. opäť vyskytujú vážne problémy spôsobené najmä matkinou závislosťou na alkohole, ktorá nie je ochotná riešiť svoju závislosť podrobením sa PAL. Otec detí je naďalej vo výkone trestu odňatia slobody. Matka

začala od konca marca 2018 opäť nadmerne požívať alkohol a táto situácia pretrváva až do súčasnosti. Pod vplyvom alkoholu sa matka nezaujíma o svoje deti, opúšťa domácnosť a v posledných týždňoch, podľa oznámení obyvateľov obce, bez ich súhlasu a vedomia vchádza do ich domácností, v dôsledku čoho sa na základe sťažností a požiadaviek obyvateľov obce zvažuje podanie trestného oznámenia na matku zo strany obce. Matka tak zanedbáva starostlivosť o mal. R. tieto povinnosti prevzala na seba plnoletá dcéra R. ktorá študuje v piatom ročníku strednej odbornej školy v Dolnom Kubíne a vypomáha jej ďalšia plnoletá dcéra Q. a najmä sestra matky J., s ktorou majú všetky deti matky veľmi dobrý vzťah. R. sa dokáže o mal. R. primerane postarať v čase nespôsobilosti matky, taktiež dokáže zabezpečiť vedenie domácnosti (stravovanie, nakupovanie, poriadok v domácnosti). Finančné problémy neboli zistené, matka deťom poskytuje finančné prostriedky, vypomáha aj sestra matky a tiež aj plnoleté deti brigádujú. Vzťah mal. R. je obojstranne pozitívny, maloletý aj navrhovateľka R. vyjadrili pred ÚPSVaR Dolný Kubín súhlas s tým, aby bol mal. R. zverený do náhradnej osobnej starostlivosti sestry R. Šetrením vykonaným prostredníctvom ÚPSVaR Dolný Kubín dňa 09.04.2018 v škole, ktorú mal. R. navštevuje, bolo zistené, že škola v správaní mal. R. neviduje zmenu k horšiemu, ktorá by mohla vyplývať z jeho zhoršenej rodinnej situácie. Mal. R. si plní školskú dochádzku, jeho neprítomnosť je vždy ospravedlnená, príprava na vyučovanie nevybočuje z obvyklej úrovne. Maloletý chodí do školy upravený a nepôsobí vyčerpane a počas vyučovania pôsobí v poslednom čase kludnejšie.

12/ Uznesením z 18.04.2018 č.k. 8P/47/2018-18 súd ustanovil maloletému opatrovníka a to Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Dolný Kubín.

13/ Uznesením z 18.04.2018 č.k. 8P/47/2018-19 súd vyhovel návrhu navrhovateľky na nariadenie neodkladného opatrenia, vydal neodkladné opatrenie, ktorým nariadil matke R. J. rod. Q. nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. č. 40 odovzdať mal. R. do starostlivosti R. J. nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. č. XX. Toto neodkladné opatrenie je účinné do právoplatného rozhodnutia Okresného súdu Dolný Kubín vo veci sp.zn. 8P/47/2018, predmetom ktorého je zverenie mal. R. do náhradnej osobnej starostlivosti.

14/ Opatrovník vo svojej poslednej správe z vykonaného šetrenia pomerov zo dňa 24.08.2018 uviedol, že dňa 24.08.2018 bola vykonaná návšteva v rodine maloletého R. J.. Y. bol maloletý R. a jeho dve plnoleté sestry R. Šetrením bolo zistené, že vlastníkom domu, ktorý rodina obýva je otec maloletého - pán R. V domácnosti bol poriadok a čisto, otec R. je toho času vo výkone trestu odňatia slobody v Sučanoch. Matka maloletého R. je toho času v Ústave na výkon väzby Žilina. S rodičmi sú v častom telefonickom kontakte. Matku navštívili dvakrát a ota sa chystal navštíviť dňa 25.8.2018. Plnoletá sestra R. ďalej uviedla, že pracuje na dohodu o vykonaní práce v pizzérii Oáza v Dolnom Kubíne. Jej mesačný príjem je približne 200,- eur. Od septembra 2018 má uzavrieť s majiteľom zmluvu na hlavný pracovný pomer. Okrem toho poberá od mája 2018 aj prídavky na maloletého R. vo výške 23,68 eur mesačne. Matka im z výkonu väzby posielala 150,- eur mesačne. Ich príjem pozostáva aj z prídavkov, ktoré sú poskytované na staršiu sestru Q. taktiež vo výške 23,68 eur mesačne. Počas šetrenia v rodine bol vykonaný neformálny rozhovor s maloletým R. a to v rozsahu, ako boli súdom požiadaní. Menovaný sa vyjadril, že súhlasí, aby bol zverený do náhradnej osobnej starostlivosti sestry. Uviedol, že so sestrou majú vytvorený dobrý vzťah. R. sa stará o domácnosť príkladne, doma je vždy navarené. Veľmi pekný a vrúcný vzťah majú všetci súrodenci, dospelé sestry sú pre R. veľkou oporou. R. uviedol, že po prázdninách nastupuje do 9. ročníka základnej školy MD. Počas prázdnin si privyrábal pomocnými prácami v okolí chaty u známeho v P. Do budúca uvažuje nad povoláním elektromechanika, čomu prispôsobí aj výber strednej školy. Vzhľadom na zistené skutočnosti, ako aj z dôvodu toho, že rodinu J. poznajú dlhodobo, vstupujú do nej, prijímajú opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, odporúčajú, aby súd po prevedenom dokazovaní zveril maloletého R. do dočasnej starostlivosti svojej dospeléj sestry R.

15/ Z potvrdenia zamestnávateľa navrhovateľky bolo zistené, že táto je od 25.6.2018 zamestnaná u živnostníka Y. (v PS. a za prvých 5 odpracovaných dní v mesiaci jún 2018 bol jej čistý príjem 196,58 eur). Zo správ ÚP a SP na navrhovateľku a rodičov bolo zistené, že navrhovateľka poberá na mal. R. prídavky vo výške 23,68 eur. Matka je poberateľkou invalidného dôchodku vo výške 149,60 eur mesačne a ÚP jej vyplácal prídavky na Q. Otec nie je poberateľom žiadnych štátnych dávok.

16/ Otec je v súčasnosti vo výkone trestu odňatia slobody, na ktorý bol odsúdený za spáchanie prečinu Zanedbania povinnej výživy voči svojim trom v tom čase mal. deťom z manželstva - R., za čo bol odsúdený pôvodne na trest odňatia slobody vo výmere dvoch rokov s podmieneným odkladom a trest bol premenený na nepodmienečný výkon trestu v dôsledku spáchania ďalšieho prečinu krádeže (za neoprávnený odber elektriny) za čo bol odsúdený na trest odňatia slobody vo výmere 8 mesiacov nepodmienečne. Predpokladaný koniec trestu je 30.06.2020.

17/ Matka je v súčasnosti väzobne stíhaná ako obvinená zo spáchania prečinu resp. zločinu Porušovania domovej slobody, ktorých sa mal dopustiť tak, že v priebehu roka 2018 opakovane neoprávnene vchádzala do obydlí občanov Y. kde zotrvala a odcudzila alkohol.

18/ Podľa § 45 Zákona č. 36/2005 o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v platnom a účinnom znení (ďalej len „ZoR“), ods.:

1/ Ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

2/ Pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

3/ V rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

4/ Osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

5/ Na správu majetku maloletého dieťaťa sa primerane použijú ustanovenia § 32 a 33.

6/ Rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stykať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

7/ Vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

8/ Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu.

9/ Súd najmenej raz za šesť mesiacov zhodnotí v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí alebo v súčinnosti s inými osobami, ktoré sú oboznámené s pomermi maloletého dieťaťa, výkon náhradnej osobnej starostlivosti, a to najmä kvalitu starostlivosti o dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti a skutočnosť, či rodičia môžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa.

19/ Podľa § 62 ZoR, ods.:

1/ Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

2/ Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

3/ Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. 13)

4/ Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

5/ Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

6/ Ak je maloleté dieťa zverené do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, súd pri určení výživného prihliadne na dĺžku striedavej osobnej starostlivosti každého rodiča alebo súd môže rozhodnúť aj tak, že počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičov výživné neurčuje.

20/ Podľa § 75 ZoR, ods.:

1/ Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

2/ Výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

21/ Podľa § 38 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), ods.:

1/ Ak je účastníkom maloletý, ktorý je schopný vyjadriť samostatne svoj názor, súd na jeho názor prihliadne.

2/ Názor maloletého zisťuje súd spôsobom zodpovedajúcim jeho veku a vyspelosti. Podľa povahy veci zisťuje súd názor maloletého bez prítomnosti iných osôb.

22/ Na základe vykonaného dokazovania súd návrhu na zverenie mal. R. do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky, ktorá je sestrou dieťaťa, s poukazom na § 45 ZoR vyhovel, nakoľko dospel k záveru, že takéto rozhodnutie je v záujme maloletého. Ani jeden z rodičov nie je v súčasnosti objektívne spôsobilý vykonávať osobnú starostlivosť o mal. R., keď obaja sú vo výkone väzby resp. trestu odňatia slobody. Vo výkone rodičovských povinností však boli vážne nedostatky už pred umiestnením rodičov do ústavu na výkon väzby, či trestu odňatia slobody. Tieto boli vyvolané nadmernou konzumáciou alkoholu oboma rodičmi. Matka po krátkodobom zlepšení jej problému s alkoholom od marca 2018 znova prepadla závislosti na alkohole a starostlivosť o mal. R. už vtedy v najväčšom rozsahu prevzala navrhovateľka ako najstaršia dcéra rodičov. Všetci traja súrodenci R. ostali bývať v rodičovskom dome rodičov, je medzi nimi silný citový vzťah, vzájomne si pomáhajú a mal. R. vyjadril súhlas so svojim zverením do starostlivosti sestry R. Navrhovateľka zvláda výchovu maloletého aj vedenie domácnosti. Základné potreby mal. R. aj ďalších súrodencov sú pokryté, matka deťom poskytuje svoj invalidný dôchodok, na deti sú poskytované prídavky a od júna 2018 R. nastúpila do zamestnania a deti sa snažia zvýšiť príjem v rodine aj svojou brigádnickou činnosťou počas prázdnin. Navrhovateľka spĺňa osobnostné aj ďalšie zákonom vyžadované podmienky pre výkon náhradnej starostlivosti o brata R. Preto súd jej návrhu vyhovel a vo výroku II. rozsudku vymedzil navrhovateľke rozsah práv a povinností voči mal. R. Zároveň s poukazom na § 45 ods. 8 v spojení s § 62 ZoR určil rodičom vyživovaciu povinnosť k mal. R. vo výške upravenej v § 62 ods. 3 ZoR, t.j. vo výške minimálneho výživného, ktoré je v súčasnosti 28,08 eur mesačne, nakoľko nepriaznivé pomery rodičov neumožňujú určenie vyššieho výživného, keď jediným príjmom matky je invalidný dôchodok a otec má nízky a nestály príjem za práce, ktoré vykonáva vo výkone trestu odňatia slobody.

23/ O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Okresný súd Dolný Kubín (§ 355 ods. 1, § 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku - ďalej len „CSP“) písomne v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa musí okrem všeobecných náležitostí podania stanovených v § 127 ods. 1, 2 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, jeho podpísania a uvedenia spisovej značky tohto konania) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) - § 363 CSP.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 CMP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 2 CMP).

V prípade, že nebude dobrovoľne splnená povinnosť uložená týmto rozhodnutím, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona - zákon č. 233/1995 Z. z. v znení neskorších zmien.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia (§ 376 ods. 1 CMP). Na výkon rozhodnutia vo veciach maloletých je miestne príslušný súd, v obvode ktorého má maloletý bydlisko určené dohodou rodičov alebo iným zákonným spôsobom (§ 371 ods. 1 CMP). Podľa tejto časti sa postupuje pri výkone rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému.

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§ 44 CMP).